

PODKOPAĆ (17) *vb pf*

Oba o oraz a jasne.

inf podkopać (9). ◇ *fut 3 pl* podkopają (1). ◇ *praet 3 sg m* podkopął (1). ◇ *3 pl m pers* podkopali (4). ◇ *con 3 pl m pers by* podkopali (1). ◇ *part praet act* podkopawszy (1).

Sł stp notuje, Cn s.v. podkopuję, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

1. Kopiać uszkodzić coś od spodu, aby spowodować przewrócenie, zawalenie się czegoś (6) :

podkopać co (4): [*wiewiórki*] Aby oney prace zbyły/ Táko łobie vrádzily: Iżby vpadł dąb podkopác/ A ná ziemi żołądź zbierać. *BierEz* O4; *RejZwierz* 120v; [*janczarowie*] podkopáli onę bálzthę Azápi áż vpadlá *BielKron* 316, 376v.

Przen: Nadweryżyć, odebrać siłę, moc [kogo] (2) :

podkopać czym (1): vpadł niešťczęśliwy dóm Proroká Greckiého [...] Z gruntu wykorzenióny: przebił bramy twárdé Zacnych miałt Mácedonczyk y podkopál hárdé Tyránny datkiem *KochPieś* 36.

W połączeniu szeregowym (1): á żadna cię nawáłność/ áni okrucieńtvo Tyránnow/ áni zdradá Heretykow/ áni łtárość dni twoich/ podkopác/ obálić/ y zemdlic nie może. *SkarJedn* 395.

2. Wykonać podkop, aby dostać się do środka; perfodere Vulg (8) : [Nie máiąc baczenia ná to iż Pan Bog frodze tego zákázuie/ ábychmy nie łkárbili łobie ná tym márnym świećie/ gdzie rdzá á mol wšytko popłuie/ y gdzie fię złodzieie podkopawšy/ wkradáią. *WerReguła* 92.]

podkopać co [= budynek] (6): To też wiedzcie/ iż gdyby wiedzyał ociec czeládny/ ktoreyby godziny miał przydź złodziey/ pewnieby czuł/ á nie dopuściłby łobie podkopác domu łwoiego. *RejPos* 344, 346 [2 r.]; *WujNT Matth* 24/43, *Luc* 12/39; *KlonWor* 10.

podkopać kogo, co (żywotne) [= dostać się do mieszkania lub jamy zwierzęcia] (2): *RejWiz* 48; *MYłzká* włoczy orzełzki/ przez láto do iámki/ Pułtułká nád nią wzgorę łtroi wywijánki. Alic idzye po chwili/ on zły chłop z motyką/ Kędyby ią podkopác/ dzyury máca tyką. *RejZwierz* 129v.

W porównaniu (1): Tákież y bogacźowi czałem złoto wádzi/ A pewnie s káżdey łtrony czyháią nań rádzi/ Aby go podkopáli iáko Krzecźká w iámie *RejWiz* 48.

3. Wykopać dół pod czymś (3) :

[*podkopać pod co: y podkopali pod kolá/ na których tháran łtał FlawHist* 121.]

Przen (3) :

Zwrot: »doł(ek) podkopać« [w tym: czemu (2), pod czym (1)] (3): Dołu nie podkopáią pod łtopámi iego. *LatHar* 446; *Azałz* dobrze złym bywa oddawano? Gdyż podkopáli dołki dułzy moiey. *PowodPr* 19, 21.

Synonimy: 1. podnieść, podryć.

Formacje współrdzenne cf KOPAĆ.

Cf **PODKOPIĄCY, PODKOPANIE, PODKOPANY**

KW, AL